

Jméno diplomanta: Matěj Žáček

Téma a rozsah práce: Hranice svobody umělecké tvorby v české společnosti.

Datum odevzdání práce:

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Jedná se o téma teoreticky i prakticky přínosné, přičemž jeho obsáhnutí vyžaduje účelnou kombinaci poznatků z různých oborů práva. Autorem zvolené pojetí odpovídá standardům diplomové práce. Problematika svobody projevu v tekuté a neustále se proměňující globalizující se společnosti je tématem stále aktuálním, proto lze tuto práci za tematicky přínosnou považovat.

2. Náročnost tématu:

Náročnost tématu zvyšuje snaha o osobitý přístup a důsledný výzkum relevantní judikatury, který se opírá o teoretický základ, což práci dodává na robustnosti. Práce je dobře promyšlená a vystavěná. Popisuje základní autory a instituty, které se k tématu vztahují.

3. Kritéria hodnocení práce:

Diplomant zadání práce rozhodně naplnil. Struktura práce je promyšlená, vystihuje potřeby tématu a splnění požadavků na diplomovou práci. Téma je zpracováno uceleně a přehledně s oporou o vhodnou metodologii. Lze konstatovat, že diplomant prokázal dobré znalosti a orientaci v dané problematice, jakož i schopnost vhodným způsobem zvládnutou materii prezentovat do podoby uceleného textu. Diplomant v předložené práci prokázal solidní úroveň vyjadřování a celková úprava práce je velmi přehledná a srozumitelná. Po stylistické stránce je práce na dobré úrovni. Grafická úprava přispívá k přehlednosti. Práce je opatřena solidně zpracovaným poznámkovým aparátem. Formální požadavky kladené na diplomové práce byly naplněny.

4. Případné další vyjádření k práci:

Tato diplomová práce se zabývá významným právem moderní společnosti - svobodou projevu, a to z hlediska specifické formy sdělení, jímž jsou umělecká díla. Klade si za cíl zmapovat nejčastější meze, které ovlivňují výstup tvůrčí činnosti člověka, porovnat u jednotlivých limitů přístupy k regulaci, pomyslnou šíři svobody projevu, tedy nakolik lze vstupovat do chráněných sfér jako je lidská osobnost, společenská morálka a veřejný pořádek. Mám za to, že práce poněkud promeškala příležitost vyvodit hlubší a komplexnější závěry, které by z interakce mezi teoretickou částí práce a výzkumem judikatury mohly vzejít. Na druhou stranu je nutné ocenit skutečnost, že autor prezentuje judikáty na pozadí jasně vymezeného chápání role a funkce svobody projevu a umělecké tvorby v moderních společnostech.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Může vůbec ještě umělecká činnost zastávat rozhodující (společenskou) roli v takové společnosti, ve které je hranice mezi uměleckou a reklamní tvorbou již zcela rozostřená a ve které se umělci i kulturní pracovníci stali nedílnou součástí kapitalistické produkce?

Témata, kterých se autor ve své práci dotýká, se nevztahují pouze ke svobodě individuálního umělce a jeho práva na nerušený výkon práva na svobodný umělecký projev. Témata umění a politiky, ekonomiky, urbanismu, etiky, spolupráce, kolektivity, role umění ve společnosti jsou organicky svázána s širší diskuzí o podobě uspořádání a fundamentech demokratické společnosti. Veřejná sféra představuje ideový myšlenkový prostor, ve kterém se produkují společenské významy. Arendt pojímá veřejnou sféru jako prostor pro politické vyjádření a akci. Uvádí pojem „public realm“ označující místo pro politickou diskuzi a projevy. Veřejná sféra zde představuje prostor pro individuální vyjádření, v němž se utváří vztahy reciprocity, projevuje identita a vzniká pocit vzájemné sounáležitosti mezi jeho aktéry (Arendt 1959). Dvoznačnost uměleckého vyjadřování, fluidní prostor umění (institucionální, veřejný), mobilita umělce představuje prostor pro kritické intervence do společnosti. Jakkoliv je veřejný prostor, kam umělec směřuje a umísťuje svoje díla, místem určen svými fyzickými hranicemi, těžiště jeho významu do značné míry leží v rovině diskursivní. V té je utvářena veřejná sféra, coby nedílná součást veřejného prostoru.

Význam kultury se však v moderní společnosti proměňuje. Ta se stává předmětem masové produkce vlivem rozšíření médií a industrializací samotné kultury, která nese stejné znaky jako ostatní „výrobky“ průmyslu, znaky komodifikace a standardizace. Původní estetické požadavky podzemní scény, jako hledání autenticity, ideál self-managementu a odmítání hierarchického uspořádání jsou dnes často využívány k prosazování vnějších podmínek vhodných pro rozvoj současných kapitalistických směrnic. Umělecká a kulturní produkce současnosti z velké části slouží procesu zhodnocování kapitálu a skrze „neo-management“ se také umělecká kritika stává důležitým činitelem produktivity. Na těchto předpokladech stojí i tvrzení, že umění ztratilo ve společnosti svou kritickou sílu.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikační stupeň 1.

V Praze dne:.....

.....

vedoucí / oponent diplomové práce